

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**

Циклова комісія з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

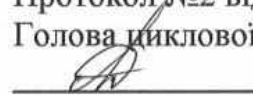

Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено

на засіданні циклової комісії з
менеджменту

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.
Голова циклової комісії

 Олена МІНАКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи академічного письма

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Одеса 2026

Розробник си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Борисенко Наталія Борисівна – викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін _____

(підпис)

Викладач:

Борисенко Наталія Борисівна - викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін _____

(підпис)

Си­ла­бус роз­гля­ну­то на засіданні циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Протокол № 2 від «24» лютого 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Основи академічного письма
Шифр та назва спеціальності	D3 Менеджмент
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/90 год</i> <i>Лекції: 18</i> <i>Семінарські заняття: 16</i> <i>Самостійна робота студентів: 56</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>III семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjzkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Борисенко Наталія Борисівна
Кваліфікаційна категорія	
Посада	викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін
Дисципліни, які викладає викладач	Основи академічного письма, Українська мова (за професійним спрямуванням)
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	steb79@ukr.net
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odesa.maup.com.ua/borisenko-nm/

Анотація курсу. У сучасних умовах відкритого наукового та інформаційного простору вміння чітко, аргументовано та етично викладати свої думки стає базовою компетентністю фахівця. Курс спрямований на підготовку здобувачів освіти, здатних створювати якісні академічні тексти, дотримуватися принципів академічної доброчесності та ефективно представляти результати своїх досліджень. Вивчення дисципліни дозволяє здобувачам опанувати мистецтво наукової аргументації, культуру цитування та методи критичного аналізу джерел, що є фундаментом для професійного становлення та подальшого навчання.

Предметом вивчення дисципліни є сукупність теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів створення якісних наукових та навчальних текстів. Курс охоплює вивчення принципів академічної доброчесності, стандартів наукового стилю мовлення, логіки побудови текстових аргументів, а також правил цитування та оформлення бібліографічних списків. Особлива увага приділяється технологіям роботи з науковими

джерелами, методиці написання різних видів академічних робіт (есе, тез, рефератів, звітів) та використанню сучасних цифрових сервісів для перевірки текстів на плагіат і керування бібліографією.

Для набуття навичок критичного, аналітичного та логічного мислення, розвитку компетентностей у сфері наукового пошуку та інтелектуальної чесності, здобувачі у межах курсу виконують індивідуальні та групові проекти, працюють над написанням та рецензуванням академічних текстів, аналізують зразки наукових публікацій, а також опановують сучасні цифрові інструменти для автоматизації цитування, перевірки текстів на запозичення (плагіат) та пошуку інформації у наукометричних базах даних.

Метою курсу є формування у здобувачів системи знань про принципи, стандарти та етичні засади академічної діяльності, розуміння механізмів створення якісного наукового тексту, а також розвиток умінь і навичок, необхідних для логічного викладу думок, аргументації власних ідей, правильного цитування джерел та дотримання принципів академічної доброчесності в цифрову епоху задля забезпечення високої якості навчання та майбутньої професійної конкурентоспроможності фахівця.

Завдання дисципліни: полягають у забезпеченні розуміння сутності, етичних принципів та стандартів академічної діяльності, формуванні у здобувачів освіти здатності створювати чіткі та структуровані навчальні й наукові тексти. Завдання курсу передбачають формування навичок наукової аргументації, розвитку компетентностей у сфері критичного аналізу інформації, пошуку та систематизації джерел, а також дотримання культури академічного цитування. Ознайомлення з підходами до забезпечення академічної доброчесності та методами запобігання плагіату при підготовці есе, звітів, рефератів та курсових робіт. Набуття практичних навичок роботи з сучасними цифровими інструментами для написання текстів (текстові процесори, бібліографічні менеджери, сервіси перевірки на запозичення та онлайн-словники), що забезпечують професійне оформлення результатів інтелектуальної праці у цифрову епоху.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, набуті студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи академічного письма», забезпечують успішне засвоєння інших дисциплін, орієнтованих на формування професійних компетентностей, зокрема: «Менеджмент», «Організація виробництва» та інших.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських документів.

Результати навчання:

РН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН6. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.

РН10. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань.

РН11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності

Зміст дисципліни:

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Основи наукового стилю та академічна етика
2. Практикум створення академічних текстів

Змістовний модуль 1. Основи наукового стилю та академічна етика

Тема 1. Академічне письмо як вид професійної комунікації

Тема 2. Академічна доброчесність: етика, плагіат та відповідальність

Тема 3. Науковий стиль мовлення: термінологія та об'єктивність

Тема 4. Пошук та аналіз наукових джерел: робота з бібліотеками та базами

Тема 5. Критичне читання та анотування наукової літератури

Тема 6. Культура цитування та правила оформлення покликань

Тема 7. Бібліографічний опис за державними та міжнародними стандартами

Тема 8. Структура наукового тексту: від задуму до планування

Змістовний модуль 2. Практикум створення академічних текстів

Тема 1. Жанри академічного письма: есе, тези, реферат.

Тема 2. Наукова аргументація: висунення гіпотез та доведення думок.

Тема 3. Мовна корекція та редагування власного тексту.

Тема 4. Цифрові інструменти: антиплагіатні сервіси та менеджери посилань

Тема 5. Візуалізація результатів дослідження (таблиці, графіки, схеми)

Тема 6. Підготовка та презентація результатів курсової/дипломної роботи

Тематика практичних занять

1. Специфіка наукової комунікації.
2. Академічна доброчесність та профілактика плагіату.
3. Термінологічна грамотність та об'єктивність викладу.
4. Стратегії пошуку джерел у цифрових базах.
5. Техніки критичного читання та анотування.
6. Мистецтво цитування та оформлення покликань.
7. Бібліографічний опис: ДСТУ 8302:2015 vs APA/MLA/Chicago.
8. Логіка побудови наукового тексту.
9. Малі жанри: написання академічного есе та тез.
10. Побудова наукової аргументації.
11. Редагування та використання цифрових інструментів.
12. Візуалізація даних у науковій роботі.
13. Публічний захист: презентація та доповідь.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами, здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими

джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijygzp>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25
2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	15
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10

4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	0
----	---	---

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання:

Змістовний модуль 1. Основи наукового стилю та академічна етика

1. Еволюція академічного письма: від класичних університетських канонів до сучасних стандартів IMRAD.
2. Академічна доброчесність як фундамент наукової репутації: аналіз міжнародного досвіду та українських реалій.
3. Психологічні аспекти "страху білого аркуша": причини виникнення та стратегії подолання когнітивних бар'єрів у молодих дослідників.
4. Порівняльна характеристика наукового стилю в гуманітарних та технічних науках: спільне та відмінне.
5. Феномен текстового плагіату та самоплагіату: правові наслідки та етичні дилеми в академічному середовищі.
6. Роль об'єктивності та критичного мислення у формуванні наукової аргументації.
7. Когнітивні упередження в наукових дослідженнях: як уникнути суб'єктивізму при інтерпретації результатів.
8. Аналіз термінологічної системи обраної галузі знань: динаміка змін та культура запозичень.
9. Специфіка академічного етикету в цифровому середовищі: комунікація з науковим керівником та рецензентами.
10. Інформаційна грамотність дослідника: критерії відбору надійних джерел у "морі" неперевереного контенту.
11. Мистецтво наукової дискусії: як коректно критикувати ідеї колег, не переходячи на особистості.

12. Вплив штучного інтелекту на академічну етику: виклики та можливості використання ChatGPT у написанні робіт.
13. Культура цитування як вияв поваги до інтелектуальної власності: аналіз типових помилок.
14. Жанрова палітра академічного письма: від коротких тез до монографічного дослідження.
15. Академічна свобода та відповідальність науковця перед суспільством.

Змістовний модуль 2. Практикум створення академічних текстів

1. Розробка розширеного плану та концепції курсової роботи: від обґрунтування актуальності до висновків.
2. Критичний огляд наукових джерел: порівняльний аналіз поглядів різних авторів на одну проблему.
3. Підготовка наукових тез для міжнародної конференції: структурування матеріалу та адаптація до іноземних стандартів.
4. Створення академічного есе: логіка викладу власної позиції та підбір доказової бази.
5. Технологія написання анотації та Summary українською та англійською мовами: виділення суті без зайвих слів.
6. Практикум з оформлення бібліографії: порівняння стилів APA, MLA та ДСТУ на прикладі одного переліку джерел.
7. Візуалізація наукових результатів: створення ефективних таблиць та графіків, що не потребують додаткових пояснень.
8. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero, Mendeley): автоматизація процесу створення посилань.
9. Стилiстичне редагування власного тексту: виявлення та усунення тавтологiй, канцеляризмiв та складних конструкцiй.
10. Технiки парафразування та узагальнення: як передати складну думку автора власними словами без втрати сенсу.
11. Підготовка мультимедійної презентації для захисту дипломної роботи: дизайн, структура та "якорні" тези.
12. Аудит тексту через антиплагиатні системи: інтерпретація звіту подібності та методи легального зниження відсотка запозичень.
13. Розробка індивідуального глосарію ключових термінів за обраною темою дослідження.
14. Написання рецензії на наукову статтю колеги: відпрацювання навичок конструктивної критики.
15. Складання мотиваційного листа для вступу до магістратури або отримання гранту: академічний профіль кандидата.

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Основи академічного письма» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Основи академічного письма» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на

першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Академічна доброчесність: навчальний посібник / за заг. ред. Л. В. Висоцької. Київ: НаУКМА, 2021. 180 с.
2. Загнітко А. П. Українське наукове мовлення: словник-довідник. Вінниця: Твори, 2020. 256 с.
3. Костиця Н. М., Моренець В. П. Основи академічного письма: навч. посібник. Київ: Академія, 2022. 208 с.
4. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура фахової мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 360 с.
5. Основи академічного письма: методичні рекомендації для здобувачів фахової передвищої освіти / уклад. С. В. Петренко. Електрон. текст. дані. Житомир, 2023. 124 с.
6. Семенов О. М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 244 с.
7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид. Київ: Алерта, 2023. 664 с.

Додаткова:

1. Артюхов А. Є., Ліік Г. В. Академічна доброчесність: від теорії до практики. *Науковий вісник СумДУ*. №2, 2021. С. 15-24.
2. Курбатов С. В. Академічне письмо як інструмент розвитку критичного мислення здобувачів освіти. *Вища освіта України*. №3. 2022. С. 44-51.
3. Назаровець М. С. Бібліографічні менеджери як інструмент автоматизації наукової роботи. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. №2 (24). 2021. С. 18-22.
4. Рижко О. М. Плагіат у наукових текстах: види, методи виявлення та запобігання. *Інформаційне суспільство*. №34. 2022. С. 30-37.
5. Чорнобай О. Л. Мистецтво наукової аргументації у письмових роботах студентів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. №2 (66). 2022. С. 155-163.

Інформаційні ресурси:

1. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів та студентів на платформі Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua>
2. Grafiati. Сервіс автоматичного оформлення бібліографічних посилань. URL: <https://www.grafiati.com/uk/>
3. Coursera. Academic English: Writing Specialization. URL: <https://www.coursera.org/specializations/academic-writing>
4. EdX. Academic Writing for Higher Education. URL: <https://www.edx.org/learn/academic-writing>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Цифрова бібліотека. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

6. Google Scholar (Google Академія). URL: <https://scholar.google.com.ua>
7. Purdue Online Writing Lab (OWL). URL: <https://owl.purdue.edu>
8. Unicheck Україна / StrikePlagiarism. Ресурси для перевірки текстів на ознаки плагіату.
URL: <https://unicheck.com/uk-ua>
9. Zotero. Бібліографічний менеджер для збору та організації джерел. URL:
<https://www.zotero.org>